Nummer VN2020-021595

Directie rve verkeer en or

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders **B&W**

Voordracht voor de College vergadering van 29 september 2020

Portefeuille Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (40)

Agendapunt [redacted]

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennis te nemen van de 1e voortgangsrapportage Bruggen en Kademuren en in te stemmen metde raadsvoordracht waarmee de raad wordt gevraagd in te stemmen met het omzetten van PBKmiddelen vanuit reserve Stadsbehoud naar krediet binnen de financieringsreserve

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de eerste integrale voortgangsrapportage Programma Bruggen en Kademuren met als belangrijkste informatie:

- Voortgang op de programmadoelen
- Voortgang op de sturing en beheersingsaspecten
- Het digitale dashboard

2. In te stemmen met het ter kennisname aanbieden van voortgangsrapportage Programma Bruggen en Kademuren samen met bijbehorende brief aan de commissie MLW. In de brief wordt ingegaan op:

- de situatie bij de Grimburgwal
- de inspraak op de aanscherping van de 7,5t-zone
- de ambities van het college om deze fysieke opgave van de stad te koppelen aan de sociale en economische opgaven.

3. In te stemmen met bijgaande raadsvoordracht (bijlage 3), waarmee de gemeenteraad wordt verzocht

i. Kennis te nemen van de eerste integrale voortgangsrapportage Programma Bruggen en Kademuren en bijbehorende brief met als belangrijkste informatie:

- Voortgang op de programmadoelen
- Voortgang op de sturing en beheersingsaspecten
- Het digitale dashboard
- In de brief wordt ingegaan op de situatie bij de Grimburgwal, de inspraak op de aanscherping van de 7,5t-zone en de ambities van het college om deze fysieke opgave van de stad te koppelen aan de sociale en economische opgaven.

ii. Kennis te nemen van het voorstel om, vanuit de implementatie van de nieuwe financiële systematiek, de bestaande PBK-middelen vanuit de Reserve Programma Stadsbehoud om te zetten naar krediet binnen de financieringsreserve. Deze financiële vereenvoudiging ondersteunt de flexibele en programmatische aanpak.

iii. In te stemmen met de onttrekking uit de reserve Programma Stadsbehoud van [redacted] miljoen, conform het verloop van de activering van de investeringen in bijlage [redacted] miljoen in 202[redacted] 2021, [redacted] in 2022, [redacted] in 2023 en [redacted] miljoen in 2024 en deze middelen over te hevelen naar de financieringsreserve.

iv. In te stemmen met een krediet van [redacted] en deze te dekken uit de [redacted] uit de reserve Programma Stadsbehoud.

Portefeuille Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (40)

Gemeente Amsterdam

B&W

Agendapunt [redacted]

College van burgemeester en wethouders

Voordracht voor de College vergadering van 29 september 2020

Kernboodschap

De gemeente investeert fors in de Amsterdamse bruggen en kademuren. Een noodzakelijke, maar ook ingrijpende en langdurige opgave die veel vraagt van de stad en de Amsterdammers. Hiertoe is voor een programmatische aanpak voor bruggen en kademuren gekozen, waarmee we de stad ook op de lange termijn veilig, bereikbaar en leefbaar houden. Vanaf nu rapporteren we, als onderdeel van de Regeling Risicovolle Projecten, twee keer per jaar over de voortgang: in september (januari – juni) en in maart (juli – december).

Bestuurlijke achtergrond

Actieplan en brief "Aanpak bruggen en kademuren"12 juli 2019 waarmee het college verdere invulling geeft aan de aangekondigde intensivering van de programmatische aanpak. In de bijbehorende brief gaat het college in op de voorgestelde programmatische aanpak en op de bijbehorende maatregelen.

Programmaplan Bruggen en Kademuren 'Herstellen en verbinden' en raadsbrief 14 april 2020 waarmee het college de organisatie en de aanpak van de opgave verder vormgeeft. Er is voor een zorgvuldige en brede aanpak gekozen, met nadruk op herstel van de bruggen en kademuren en verbinding met de stad.

Het Programma Bruggen en Kademuren is sinds 2020 toegetreden tot de Regeling Risicovolle Projecten. Het programmaplan geldt als startdocument. Als onderdeel van de regeling wordt het college tweemaal per jaar (voor- en najaar) met een rapportage geïnformeerd over de voortgang van het programma Bruggen en Kademuren.

Bestuurlijke prioriteit

Coalitieakkoord mei 2018: Levensduur van zwakke kades verlengen door minder parkeren toe te staan en minder (zwaar) verkeer. Transitie naar autoluw en autovrij wordt meegenomen als optie bij de onderhoudsplannen van kades.

Structureel extra middelen in begroting (voorheen via Stedelijk Mobiliteitsfonds, met ingang van Begroting 2020 via reserve Programma Stadsbehoud) beschikbaar.

Wettelijke grondslag

Artikel 160 Gemeentewet

1 Het college is in ieder geval bevoegd:

a. het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet de raad of de burgemeester hiermee is belast;

Artikel 169 lid 1 Gemeentewet

Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen van de eerste integrale voortgangsrapportage Programma Bruggen en Kademuren (bijlage 1)

Het afgelopen half jaar heeft in het teken gestaan van de basis op orde krijgen en opschaling van de aanpak. We hebben een aantal belangrijke besluiten genomen, contracten voorbereid en afgesloten, en we bouwen aan een robuuste organisatie.

Het effect van de coronamaatregelen van de afgelopen maanden op Programma Bruggen en Kademuren is beperkt. De projecten van het programma die in uitvoering zijn, hebben hard gewerkt aan het voorkomen van vertraging en waar mogelijk gebruikgemaakt van de tijdelijke beperkte verkeersstromen om extra meters te maken. De onderzoeken naar de staat van de constructies zijn voortgezet. Waar nodig zijn beperkingen aan het gebruik opgelegd en versterkingsconstructies aangebracht. Voorgenomen opdrachten zijn zoveel mogelijk volgens planning in de markt gezet om continuïteit te borgen en de versnelling te bewaken. We monitoren de effecten van de crisis op de markt en blijven hierover in nauw contact met onze contractpartners.

Sturing en beheersing

Om de programmamiddelen goed te kunnen blijven sturen en beheersen is er binnen het programma de afgelopen periode hard gewerkt aan een verbetertraject rondom de financiële en personele inrichting, verantwoording en informatisering van de middelen. Er is veel aandacht besteed om de basis voor de lopende projecten op orde te krijgen, door de projecten in te richten conform de universele projectadministratie en de budgetten op de juiste wijze toe te kennen aan de afzonderlijke projecten. Nu de basis steeds meer op orde komt zal de focus verschuiven naar de analyse en het sturen op inhoud van de projecten. De komende periode zullen rapportages worden geoptimaliseerd om de juiste stuurinformatie genereren.

Vooruitblik

Het komende half jaar ligt de focus op het verder in beeld brengen van de staat van de constructies en het opschalen van de vernieuwing, bijvoorbeeld door het aangaan van nieuwe vormen van samenwerkingsovereenkomsten, zoals die voor de ingenieursdiensten en voor de vernieuwing van bruggen. Dit type overeenkomsten, waarin we samen met de markt leren en ontwikkelen, sluit goed aan bij de programmatische werkwijzen die we nastreven. Een ander speerpunt de komende maanden is het beleid rond het reguleren van zwaar verkeer. Dat beleid werken we de komende periode verder uit. Om generiek beleid succesvol te laten zijn, ontwerpen we een verbeterd vergunningen- en ontheffingenproces.

Digitaal dashboard

Een overzicht van wat we doen en weten, wordt vanaf nu ook in een digitaal dashboard weergegeven. Deze eerste digitale versie van het dashboard is nog in ontwikkeling en voldoet nog niet aan alle eisen die we als gemeente stellen aan een interactieve webtool. Dat zal einde van het jaar wel het geval zijn. Deze versie is wel voldoende goed om nu alvast

met u te delen. Met dit digitale dashboard zetten we een stap voorwaarts in het delen van actuele informatie. Het dashboard wordt voorlopig eens per kwartaal geactualiseerd. De komende periode worden de mogelijkheden van het dashboard uitgebreid.

Ad 2. In te stemmen met het ter kennisname aanbieden van voortgangsrapportage Programma Bruggen en Kademuren samen met bijbehorende brief (bijlage 2) aan de commissie MLW

In deze brief wordt ingegaan op de situatie bij de Grimburgwal, de inspraak op de aanscherping van de 7,5t-zone en de ambities van het college om deze fysieke opgave van de stad te koppelen aan de sociale en economische opgaven.

Grimburgwal

Een flink stuk van de kademuur aan de Grimburgwal, naast een gebouw van de Universiteit van Amsterdam, is op 1 september het water ingeschoven. Hierbij zijn gelukkig geen gewonden gevallen. Vermoedelijk heeft een combinatie van factoren een rol gespeeld in het uiteindelijk bezwijken van de constructie. Wij zijn in goed overleg met de Universiteit van Amsterdam, de eigenaar van de kade, over het veiligstellen van de situatie. De UvA laat een onderzoek uitvoeren naar de oorzaak van het bezwijken. Ondertussen kijken we als gemeente met deskundigen en kennisinstellingen welke lessen we kunnen leren voor de rest van het areaal.

Binnen de circa 900 km kades en oevers in Amsterdam is circa 300 km in eigendom of beheer van derden. Een deel van de kades die niet in bezit zijn van de gemeente, is in handen van professionele partijen. Hoewel het beeld nog niet volledig is, kunnen we grofweg een aantal grotere partijen onderscheiden, zoals het Havenbedrijf Amsterdam, waterschappen en provincie. Een ander deel is in eigendom van particulieren. We werken aan het preciezer in beeld krijgen van eigendomssituaties vanuit de archieven en samen met stadsdelen en de omgevingsdienst.

De eigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het onderhoud en de kosten daarvan. Het toezicht op bouwwerken is deels belegd bij de stadsdelen en deels, waar het gaat om grootstedelijke gebieden zoals bijvoorbeeld de Zuidas en het Stationsgebied, bij de Omgevingsdienst. Er vindt afstemming plaats over de handhavingsinstrumenten voor kades tussen gemeente Amsterdam (stadsdelen en Omgevingsdienst) en de beheerders van het water, zoals de waterschappen. Daarnaast gaan we met de andere eigenaren in gesprek om te kijken welke acties nodig zijn om samen te zorgen voor een veilig en functioneel gebruik van die kades. De gemeente neemt daar het initiatief in. Ook verkennen we in overleg met deze partijen de mogelijkheid van een onderhoudsmeldplicht voor eigenaren. Ondertussen roepen we Amsterdammers actief op om signalen aan ons door te geven, die duiden op kwetsbare kades of bruggen. Dit kan via de reguliere kanalen van de gemeente. Binnen het programma vereenvoudigen en stroomlijnen we het meldingenproces. En we brengen de mogelijkheid van het doen van meldingen breder onder de aandacht.

Aanscherping 7,5t-zone

Na het herfstreces wordt het voorstel voor aanscherping van het huidige beleid gepresenteerd en start de inspraak hierop. De beoogde startdatum van het nieuwe beleid is mei 2021. De eerste stap is een flinke aanscherping van de huidige 7,5t-zone, het gebied binnen de S100. In deze zone worden we extra streng op voertuigen zwaarder dan 30 ton

totaalmassa en 10 ton aslast. Deze beperkingen gaan ook gelden op de nu nog vrijgestelde vrachtroutes.

Sociaal opdrachtgeverschap

Als onderdeel van het Programma Bruggen en Kademuren verkent het college de mogelijkheden om een stap verder te gaan dan de reguliere social return verplichting, door het sociaal opdrachtgeverschap uit te breiden. Zo verbinden we de fysieke opgave van de stad aan de sociale en economische. Op dit moment werkt het Programma samen met Bureau Social Return het idee van een 'PBK Academy' uit. Met de gemeente als initiator en mogelijk in partnerschap met onderwijsinstellingen in de stad, kan er daarbinnen een breed palet aan opleidings- en scholingsactiviteiten ontstaan. De ontwikkeling van de PBK Academy staat aan het begin. De komende maanden verkennen we wat er mogelijk en wenselijk is.

Ad 3.i. Raad te vragen kennis te nemen van de eerste integrale voortgangsrapportage Programma Bruggen en Kademuren en bijbehorende brief

Toelichting gelijk aan ad 1. en 2.

Ad 3. ii, iii en iv Raad te vragen in te stemmen met het omzetten van PBK middelen vanuit de reserve Stadsbehoud naar krediet binnen de financieringsreserve

Om goed te kunnen sturen en beheersen op de financiële middelen van het Programma Bruggen en Kademuren wordt er binnen het programma gewerkt aan een verbetering van de financiële verantwoording. Hiertoe wordt de basis voor de lopende projecten op orde gebracht, door de projecten in te richten conform de universele projectadministratie en financiële vereenvoudiging toe te passen. De vervangingsinvesteringen voor bruggen en kademuren worden nu gefinancierd vanuit de reserve Programma Stadsbehoud. Omdat deze reserve niet dient ter financiering van vervangingsinvesteringen, wordt voorgesteld deze middelen hieruit te onttrekken en over te hevelen naar het programma. Door de middelen onder te brengen onder één krediet draagt dit tevens bij aan vereenvoudiging en een betere financiële grip op de vervangingsprojecten.

Technische verwerking

De reserve is bij de Begroting 2020 gevuld met de middelen uit reserves/ voorziening die bij de Begroting 2020 zijn opgeheven (zie pagina's 257, 457). Ten aanzien van deze reserves geldt dat de middelen vooral betrekking hebben op vervangingen en daarvan weer een groot deel op vervangingen van bruggen en kademuren behorende bij het programma Bruggen & Kademuren. Omdat de reserve Programma Stadsbehoud geen vervangingen financiert, dienen deze middelen voor vervanging hieruit te worden onttrokken en te worden overgeheveld naar het Programma Bruggen & Kademuren. Vervangingen binnen dit programma worden gedekt uit kredieten, zodat een omzetting naar kredieten past binnen de financiële vereenvoudiging die we binnen het programma Bruggen en Kademuren nastreven.

De daadwerkelijke storting per 31 december 2019 vanuit de reserves bedroeg [redacted] mln (zie Jaarrekening 2019 pg. 373 en 374). Hiervan had [redacted] miljoen betrekking op het Programma Bruggen en Kademuren. Voorstel is het genoemd bedrag van [redacted] mln. hierbij aan te vragen als krediet (gemiddelde maximale kapitaallast [redacted]) en de kapitaallasten

daarvan te dekken uit de overheveling van de [redacted] mln uit de reserve Programma Stadsbehoud naar de financieringsreserve. Zie bijlage 3.

Participatie

Participatie wordt binnen het programma en de projecten ingevuld.

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in besluitenlijst

Buiten de gemeente: N.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2020-069733	Bijlage 1 - 20200922 Voortgangsrapportage PBK sept 2020.pdf (pdf)
AD2020-069876	Bijlage 2 - 20200922 BRIEF bruggen en kademuren bij VGR cie MLW.docx (msw12)
AD2020-069874	Bijlage 3 - 20200922 CONCEPT Raadsvoordracht VGR 1e helft 2020 PBK.docx (msw12)
AD2020-069875	Bijlage 4 - Kasritme financieringsreserve PBK.pdf (pdf)
AD2020-064808	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Programma Bruggen en Kademuren, [redacted]

Besluit college van burgemeester en wethouders